

<http://www.thaigov.go.th>

(โปรดตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นทางการจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง)

วันนี้ (16 กรกฎาคม 2567) เวลา 10.00 น. นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ห้องประชุม 501 ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

กฎหมาย		
1.	เรื่อง	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร)
2.	เรื่อง	ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.
3.	เรื่อง	ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการควบคุมป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
4.	เรื่อง	ร่างกฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เพาะพันธุ์สัตว์ป่า คุ่มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุมที่ต้องขออนุญาตเพาะพันธุ์ ใบอนุญาตค้า สัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว และใบอนุญาตการ ได้มาซึ่งการครอบครองสัตว์ป่าและซากสัตว์ป่าดังกล่าว พ.ศ.
5.	เรื่อง	ร่างกฎกระทรวงการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 หรือตำรับ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 3 หรือประเภท 4 พ.ศ.
6.	เรื่อง	ร่างกฎกระทรวงการจ่ายค่าทดแทนเพื่อชดเชยความเสียหายจากการเผ่าไร่ร้าง การป้องกัน และการควบคุมโรคติดต่อ พ.ศ.

เศรษฐกิจ-สังคม		
7.	เรื่อง	มาตรการในการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพสูงแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
8.	เรื่อง	รายงานผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ประจำปี 2565
9.	เรื่อง	รายงานสถานการณ์น้ำภาพรวมประเทศ (ระหว่างวันที่ 6 - 11 กรกฎาคม 2567)
10.	เรื่อง	ขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการห้ามใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อดำเนินโครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกจากบางปะกง ไปโรงไฟฟ้าพระนครใต้
11.	เรื่อง	การขยายระยะเวลาปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เฉพาะกิจ
12.	เรื่อง	แนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อรองรับการเกษียณผ่านโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ
13.	เรื่อง	การแยกบัญชีโครงการให้สินเชื่อตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและช่วยเหลือประชาชนรายย่อยและโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) GSB Boost Up ของธนาคารออมสินเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)
14.	เรื่อง	การเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายในการพิจารณาของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
15.	เรื่อง	ปรับปรุงการมอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

16. เรื่อง ขอย้ายระยะเวลาการดำเนินงานของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ
17. เรื่อง สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์และรับข้อคิดเห็นจากประชาชนในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
18. เรื่อง โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2567

ต่างประเทศ

19. เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ 11 และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
20. เรื่อง รายงานผลการเดินทางเยือนประเทศญี่ปุ่นของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
21. เรื่อง รายงานผลการเดินทางเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและสาธารณรัฐประชาชนจีนของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
22. เรื่อง การทบทวนแนวปฏิบัติการดำเนินการภายในของไทยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน
23. เรื่อง การดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ 16 การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาเรอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ 11 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน สมัยที่ 11
24. เรื่อง ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมทวิภาคีระดับรัฐมนตรีด้านการท่องเที่ยว ไทย - กัมพูชา ครั้งที่ 3
25. เรื่อง ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของการประชุมเวทีหารือทางการเมืองระดับสูงว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ประจำปี ค.ศ. 2024
26. เรื่อง บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) ด้านความร่วมมือในการกำกับการแข่งขันทางการค้าระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและองค์กรกำกับดูแลแข่งขันทางการค้าแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Philippine Competition Commission)
27. เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) สำหรับสาขาความร่วมมือด้านทรัพยากรน้ำ ภายใต้กรอบความร่วมมือแม่โขง - ล้านช้าง
28. เรื่อง ร่างตราสารแก้ไขและต่ออายุความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา

แต่งตั้ง

29. เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ
30. เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

เศรษฐกิจ-สังคม

12. เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อรองรับการเกษียณผ่านโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักการตามแนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อรองรับการเกษียณผ่านโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ (โครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ) ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์¹ (Completely Aged Society) และในปี 2576 คาดว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุระดับสุดยอด² (Super – Aged Society) ซึ่งแนวโน้มของผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้นมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานอย่างมีนัยสำคัญและเป็นการเพิ่มภาระงบประมาณในการดูแลด้านหลักประกันรายได้ของผู้สูงอายุด้วย แม้ว่าปัจจุบันระบบบำนาญและระบบสนับสนุนการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้สำหรับผู้สูงอายุจะครอบคลุมประชากรวัยทำงานทุกกลุ่มทั้งแรงงานในระบบและนอกระบบ แต่ความท้าทายหลักยังเป็นเรื่องของความไม่ยั่งยืนทางการเงินจากแนวโน้มภาวะเงินเฟ้อที่จะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต และความไม่เพียงพอของรายได้ที่จะได้รับจากระบบการออมต่าง ๆ ในวัยสูงอายุ³ ดังนั้น เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมสูงอายุระดับสุดยอด โดยเฉพาะการดูแลประชาชนกลุ่มแรงงานนอกระบบ⁴ ไม่ให้อยู่ในภาวะยากจนในวัยชรา ลดภาวะพึ่งพิงของประชาชน และลดภาระงบประมาณของรัฐในการดูแลผู้สูงอายุ⁵ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาโครงการออมเพื่อรองรับการเกษียณสำหรับแรงงานนอกระบบและสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มแรงงานนอกระบบมีการสะสมเงินออมได้อย่างเพียงพอและต่อเนื่องในระยะยาวเพื่อใช้จ่ายในวัยสูงอายุ

2. นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ กค. ศึกษาแนวทางส่งเสริมการออมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเพิ่มแรงจูงใจให้กลุ่มแรงงานนอกระบบที่ยังไม่มีการออมให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณ โดยให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในโอกาสแรก ประกอบกับพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 มีบทบัญญัติที่ยังไม่ครอบคลุมการส่งเสริมการออมสำหรับแรงงานนอกระบบทั้งหมดจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อขยายให้ครอบคลุมผู้ประกันตนมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถเป็นกลไกการออมสำหรับแรงงานนอกระบบในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. คณะกรรมการ กอช. ในการประชุมวาระพิเศษเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 มีมติเห็นชอบแนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก กอช. เพื่อรองรับการเกษียณแก่ประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ผู้สูงอายุและโครงสร้างประชากรในประเทศโดยใช้วิธีดำเนินโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อเงินออมยามเกษียณ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว กอช. จะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับหลักการโครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ โดยมีรายละเอียดโครงการสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	(1) ขยายโอกาสให้ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 และกลุ่มแรงงานนอกระบบมีทางเลือกในการออมแบบสมัครใจเพิ่มมากขึ้น (2) กระตุ้นและเพิ่มแรงจูงใจให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบการออมเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณ (3) ลดภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุกลุ่มเปราะบางที่อาจจะกลายเป็นคนยากจนในวัยเกษียณอายุ (4) ลดภาระทางการคลังในระยะยาวสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งสามารถลดการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ผู้มีสิทธิซื้อสลาก	สมาชิก กอช. ปัจจุบัน ⁶ ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และแรงงานนอกระบบที่มีอายุไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์

เป้าหมายของโครงการ	การมีจำนวนสมาชิกประเภท ข. ⁷ ไม่น้อยกว่า 5 ล้านคน ภายในระยะเวลา 3 ปี (คาดว่าจะมีสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ 0.36 - 21 ล้านคนต่อปี)																																
รูปแบบการดำเนินโครงการ	(1) ออกสลากเริ่มต้นประมาณ 5 ล้านใบต่องวด (ต่อสัปดาห์) หรือ 260 ล้านใบต่อปี โดยกำหนดออกรางวัลทุกวันศุกร์ (รวม 52 งวดต่อปี) ในราคาขายใบละ 50 บาท คิดเป็นเงิน 250 ล้านบาทต่องวด หรือ 13,000 ล้านบาทต่อปี (2) กำหนดรูปแบบสลากเป็นสลากดิจิทัล (สลากชุดดิจิทัล) โดยผู้ซื้อลงทะเบียนการซื้อและซื้อผ่านช่องทางออนไลน์ในลักษณะแอปพลิเคชันที่ผูกกับบัญชีธนาคาร ทั้งนี้ จำกัดการซื้อสลากต่อคนได้สูงสุดไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน หรือคนละไม่เกิน 60 ใบต่องวด (3) จำนวนเงินที่ซื้อสลากจะถูกเก็บเป็นเงินสะสมเฉพาะบุคคล โดยจะได้รับเงินที่ซื้อสลากคืนทั้งหมดในรูปแบบเงินบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ รัฐบาลจะไม่สมทบเงินให้กับผู้ซื้อสลากและไม่รับประกันผลตอบแทนจากการซื้อสลาก (4) กอช. ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียน (ด้านการรับเงินซื้อสลากและเก็บเป็นเงินสะสมให้กับสมาชิกเป็นรายบุคคล) รวมทั้งบริหารจัดการและดูแลข้อมูลสมาชิกประเภท ข. เช่น การจ่ายเงินรางวัล การคืนเงินให้สมาชิกประเภท ข. และการจ่ายเงินให้กับผู้รับผลประโยชน์กรณีสมาชิกประเภท ข. เสียชีวิตก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ (5) คณะอนุกรรมการด้านการลงทุน (แต่งตั้งโดยคณะกรรมการ กอช.) ทำหน้าที่กำกับดูแลและบริหารเงินสะสมที่สมาชิกประเภท ข. ซื้อสลาก โดยจะบริหารเงินลงทุนภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง รวมทั้งมุ่งเน้นการลดความผันผวนของมูลค่าเงินลงทุน ทั้งนี้ กอช. จะหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน (Operating fee) ตามมติคณะกรรมการ กอช. (6) เมื่อสมาชิกประเภท ข. อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ กอช. จะจ่ายเงินบำนาญผ่านพร้อมเพย์เลขบัตรประจำตัวประชาชน หรือจ่ายเงินบำนาญให้กับผู้รับผลประโยชน์ผ่านพร้อมเพย์เลขบัตรประจำตัวประชาชน (กรณีสมาชิกประเภท ข. เสียชีวิต) ตัวอย่าง การซื้อสลากทุกเดือน จำนวน 3,000 บาท หรือ 60 ใบต่อเดือน <table><tr><th>ช่วงอายุ (ปี)</th><th>จำนวนปีที่ซื้อสลาก (ปี)</th><th>เงินบำนาญที่จ่ายคืนเมื่อครบอายุ 60 ปี บริบูรณ์ (ล้านบาท)</th></tr><tr><td>15 - 60</td><td>45</td><td>1.62</td></tr><tr><td>20 - 60</td><td>40</td><td>1.44</td></tr><tr><td>25 - 60</td><td>35</td><td>1.26</td></tr><tr><td>30 - 60</td><td>30</td><td>1.08</td></tr><tr><td>35 - 60</td><td>25</td><td>0.90</td></tr><tr><td>40 - 60</td><td>20</td><td>0.72</td></tr><tr><td>45 - 60</td><td>15</td><td>0.54</td></tr><tr><td>50 - 60</td><td>10</td><td>0.36</td></tr><tr><td>55 - 60</td><td>5</td><td>0.18</td></tr></table>			ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนปีที่ซื้อสลาก (ปี)	เงินบำนาญที่จ่ายคืนเมื่อครบอายุ 60 ปี บริบูรณ์ (ล้านบาท)	15 - 60	45	1.62	20 - 60	40	1.44	25 - 60	35	1.26	30 - 60	30	1.08	35 - 60	25	0.90	40 - 60	20	0.72	45 - 60	15	0.54	50 - 60	10	0.36	55 - 60	5	0.18
ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนปีที่ซื้อสลาก (ปี)	เงินบำนาญที่จ่ายคืนเมื่อครบอายุ 60 ปี บริบูรณ์ (ล้านบาท)																															
15 - 60	45	1.62																															
20 - 60	40	1.44																															
25 - 60	35	1.26																															
30 - 60	30	1.08																															
35 - 60	25	0.90																															
40 - 60	20	0.72																															
45 - 60	15	0.54																															
50 - 60	10	0.36																															
55 - 60	5	0.18																															

เงินรางวัล	(1) เงินรางวัลกรณีถูกรางวัลจะได้รับเมื่อประกาศผลตามวันเวลาที่คณะกรรมการ กอช. กำหนด			
	(2) กำหนดรูปแบบรางวัลต่องวด (1 สัปดาห์) รวมเงินรางวัล 780 ล้านบาทต่อปี ดังนี้			
	ประเภทรางวัล	จำนวน (รางวัล)	จำนวนเงิน รางวัล	รวมเงินรางวัล
	รางวัลที่ 1	5	1 ล้านบาท	5 ล้านบาท
	รางวัลที่ 2	10,000	1,000 บาท	10 ล้านบาท
	(3) การออกรางวัลจะดำเนินการโดย กอช. ร่วมกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล			
	(4) การรับเงินรางวัล กอช. จะจ่ายเงินรางวัลให้กับผู้ถูกรางวัลผ่านบัญชีพร้อมเพย์ หมายเลขบัตรประชาชนไม่เกินวันถัดไป			
งบประมาณ	(1) โครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ ในปีแรกใช้งบประมาณ 830 ล้านบาท ประกอบด้วย (1.1) เงินรางวัลจำนวน 780 ล้านบาทต่อปี (1.2) การพัฒนาระบบเทคโนโลยี แอปพลิเคชัน ระบบ Clearing และระบบงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 20 ล้านบาท (1.3) โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบทะเบียนสมาชิก บุคลากร ระบบงานเพิ่มเติม จำนวน 30 ล้านบาท (2) ขอรับการสนับสนุนเงินรางวัลจากรัฐบาล งวดละ 15 ล้านบาท รวม 780 ล้านบาทต่อปี (คิดเป็นร้อยละ 6 ของเงินซื้อสลากที่สะสมเข้ากองทุนประมาณปีละ 13,000 ล้านบาท) หรือในจำนวนที่มีความเหมาะสมกับปริมาณการออกสลาก และความ ต้องการของสมาชิกเป้าหมาย			

ทั้งนี้ แนวทางในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกเพื่อรองรับการเกษียณ ผ่านโครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ ดังกล่าว เป็นแนวทางเบื้องต้น ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

4. กอช. พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ จะช่วยให้แรงงานทั้งในและนอกระบบ เข้าเป็นสมาชิกมากขึ้น และมีเงินจำนวนหนึ่งไว้ใช้ยามเกษียณอายุเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ สูญเปล่าเมื่อไม่ถูกรางวัล รวมทั้งสามารถช่วยลดภาระทางการคลังของรัฐบาลได้ในระยะยาวและยั่งยืน โดยเฉพาะใน การดูแลด้านหลักประกันรายได้ของผู้สูงอายุแบบถ้วนหน้า (เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ) ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวจะเป็น กลไกที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มคนที่อยู่ในวัยทำงานเข้าสู่ระบบการออมเงินอันเป็นการเพิ่มทางเลือกในการออม เงินเพื่อรองรับการเกษียณ และเมื่อประชาชนกลุ่มนี้เกษียณอายุหรือพ้นวัยทำงานแล้วจะมีแหล่งเงินรายได้เพิ่มเติมที่ จะสามารถนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีพได้นอกเหนือจากช่องทางการออมเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ กอช. จะมีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินโครงการสลากสะสมทรัพย์ฯ ได้ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนการ ออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 ในส่วนที่เกี่ยวข้องเสียก่อน อาทิ การจำแนกค่านิยาม ประเภทสมาชิก กอช. แบบปัจจุบัน และแบบซื้อสลากสะสมทรัพย์ การกำหนดวัตถุประสงค์ของ กอช. ในการส่งเสริมการออมโดยการขายสลากสะสม ทรัพย์เพื่อจูงใจให้มีการซื้อสลากเพื่อเป็นการสะสมเงินอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นต้น

¹ สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ เป็นสังคมที่ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีจำนวนเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ของ ประชากรทั้งประเทศ หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ ทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2566 พบว่าไทยมี ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 13.06 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.17 ของประชากรรวมทั้งประเทศ และมีผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 8.90 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 14 ของประชากรรวมทั้งประเทศ

² สังคมสูงอายุระดับสุดยอด เป็นสังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศหรือ มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ

³ ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้เป็นประเทศรายได้ปานกลาง อีกทั้งการออมเงินและการออมในรูปแบบต่าง ๆ ของประเทศในภาพรวมยังอยู่ระดับต่ำ โดยผลการสำรวจทักษะการเงินของไทยปี 2565 ของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่าสัดส่วนของคนไทยที่มีการวางแผนและเริ่มการออมเพื่อการเกษียณอายุมีแนวโน้มลดลงจากปี 2563 ที่ร้อยละ 66.0 มาอยู่ที่ร้อยละ 61.1 โดยเฉพาะกลุ่ม Gen Z ที่พบว่าร้อยละ 53.5 ยังไม่ได้คิดหรือวางแผนการออมเพื่อการเกษียณ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมในการเกษียณซึ่งสะท้อนผ่านผู้ที่มีการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณและทำได้ตามแผนที่วางไว้นั้น พบว่ามีเพียงร้อยละ 15.7 โดย Gen Baby Boomer ขึ้นไปมีสัดส่วนผู้ที่มีความพร้อมในการเกษียณสูงที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่น แต่ก็มียังมีเพียงร้อยละ 21.8 เท่านั้น

⁴ ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2566 พบว่า ภาพรวมสถานการณ์แรงงานนอกระบบมีจำนวน 21 ล้านคน ในจำนวนดังกล่าวเป็นสมาชิกผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 39 จำนวน 1.78 ล้านคน (ร้อยละ 8.48) มาตรา 40 จำนวน 10.47 ล้านคน (ร้อยละ 52.24) และเป็นสมาชิก กอช. 2.60 ล้านคน (ร้อยละ 12.38) ในขณะที่อีก 5.65 ล้านคน (ร้อยละ 26.90) ยังไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคมและสมาชิก กอช.

⁵ ภาระด้านงบประมาณของรัฐในการจัดสรรเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นแบบขั้นบันไดตามอายุ คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 69 ปี ได้รับ 600 บาทต่อเดือน อายุ 70 – 79 ปี ได้รับ 700 บาทต่อเดือน อายุ 80 - 89 ปี ได้รับ 800 บาทต่อเดือน และอายุตั้งแต่ 90 ปีขึ้นไปได้รับ 1,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจำนวนมากกว่า 87,600 ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 93,000 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2566 จำนวน 5,400 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.16)

⁶ ปัจจุบัน กอช. มีสมาชิกสะสม ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 จำนวน 2.616 ล้านคน ซึ่งประกอบด้วยประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ยังอยู่ในวัยทำงานแต่เป็นแรงงานนอกระบบหรือประกอบอาชีพอิสระ และยังไม่เข้าสู่ระบบการออมเงินเพื่อการเกษียณ

⁷ ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และระเบียบประกันสังคมว่าด้วยการรับสมัครและขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนตามมาตรา 40 พ.ศ. 2561 สามารถจำแนกสมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกได้ 2 ประเภท ดังนี้ (1) สมาชิกประเภท ก. คือ สมาชิกปัจจุบันของ กอช. ซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ และเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมมาตรา 40 ทางเลือกที่ 1 (ไม่ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ) สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญ (ข้าราชการ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร และข้าราชการส่วนท้องถิ่น) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงที่รัฐบาลจ่ายเงินสมทบ และ (2) สมาชิกประเภท ข. คือ บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ และเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมมาตรา 40 ทางเลือกที่ 2 และ 3 (ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ) หรือเป็นบุคคลอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง โดยรัฐบาลไม่จ่ายเงินสมทบ
